

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Kohus
PRESSITEADE nr 64/22
Luxembourg, 26. aprill 2022

Kohtuotsus (liidetud kohtuasjad C-368/20 Landespolizeidirektion Steiermark ja C-369/20 Bezirkshauptmannschaft Leibnitz)
(kontrolli maksimaalne kestus sisepiiridel)

Kui on tegemist tõsise ohuga liikmesriigi avalikule korrale või sisejulgeolekule, võib liikmesriik taaskehtestada kontrolli oma piiridel teiste liikmesriikidega, kuid ületamata maksimaalset kuuekuulist kogukestust

Sellise meetme uuesti kohaldamine on põhjendatud ainult uue tõsise ohu korral

Austria taaskehtestas rändekriisi kontekstis 2015. aasta septembri keskelt alates kontrolli oma piiridel Ungari ja Sloveeniaga. See kontroll taaskehtestati mitu korda ning ajavahemikul 16. maist 2016 kuni 10. novembrini 2017 tugines Austria neljale järjestikusele Euroopa Liidu Nõukogu soovitusel. Alates 11. novembrist 2017 taaskehtestas Austria omal algatusel piirikontrolli mitmeks järjestikuseks kuuekuuliseks ajavahemikuks.

Piirikontrolli taaskehtestamise tõttu kontrolliti NWd Spielfeldi piiripunktis, kui ta Sloveenias tulles sisenes Austriasse 2019. aasta augustis ja novembris. Lisaks määrati NW-le passi esitamisest keeldumise eest 36 euro suurune trahv.

NW leidis, et tema kontrollimine ja määratud trahv on vastuolus liidu õigusega, eeskätt Schengeni piirieskirjadega, ning pöördus Steiermarki liidumaa halduskohtusse.

Nimetatud kohtul on kahtlusi, kas Schengeni piirieskirjad lubavad Austria omal algatusel taaskehtestada piirikontrolli kauemaks kui maksimaalne kuuekuuline kestus. Seetõttu otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule mitu eelotsuse küsimust.

Tänases kohtuotsuses tuletab Euroopa Kohus meelde, et Schengeni piirieskirjades on sätestatud põhimõtte, mille kohaselt võib liikmesriikidevahelisi piire ületada igas kohas, ilma et isikuid, olenemata nende kodakondsusest, piiril kontrollitakse. Sisepiirideta ala loomine, kus isikud võivad vabalt liikuda, kujutab endast üht liidu suurimat saavutust. Seetõttu peab piirikontrolli taaskehtestamine sisepiiridel olema erand ning seda tuleks kasutada vaid viimase abinõuna.

Esiteks, **Schengeni piirieskirjad lubavad liikmesriigil tema avalikku korda või sisejulgeolekut ähvardava tõsise ohu korral ajutiselt taaskehtestada kontrolli oma piiridel teiste liikmesriikidega. Kuid Euroopa Kohus tõdeb, et selline meede koos võimalike pikendamistega ei tohi kesta kauem kui kuus kuud.**

Nimelt leidis liidu seadusandja, et kuue kuu pikkune ajavahemik on piisav selleks, et asjaomane liikmesriik võtaks – vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikidega – meetmed sellise ohuga hakkamasaamiseks, tagades pärast selle kuuekuulise ajavahemiku möödumist vaba liikumise põhimõtte järgimise.

Euroopa Kohus täpsustab siiski, et **liikmesriik võib sellist meedet ka vahetult pärast kõnealuse kuuekuulise ajavahemiku lõppemist uuesti kohaldada juhul, kui tema avalikule korrale või sisejulgeolekule on tekkinud uus tõsine oht**, mis erineb algul tuvastatud ohust, ning seda tuleb hinnata konkreetsete asjaolude ja sündmuste põhjal.

Teiseks, erandjuhtudel, mis ohustavad Schengeni ala üldist toimimist, võib nõukogu soovitada ühel või mitmel liikmesriigil taaskehtestada piirikontrolli sisepiiril maksimaalselt kaheks aastaks.

Liikmesriik võib ka vahetult pärast nimetatud kahe aasta möödumist taaskehtestada uue tõsise ohu korral avalikule korrale või sisejulgeolekule kontrolli maksimaalselt kuueks kuuks, tingimusel et Schengeni piirieskirjades ette nähtud tingimused on täidetud.

Käesoleval juhul näib, et alates 10. novembrist 2017, mil kaotas kehtivuse viimane nõukogu soovitus, ei ole Austria tõendanud uue ohu olemasolu, mistõttu on need kaks kontrollimeedet, mida NW suhtes rakendati, Schengeni piirieskirjadega vastuolus; kas see nii on, peab siiski välja selgitama Steiermarki liidumaa halduskohus.

Euroopa Kohus tõdeb veel, et **isikut ei või kohustada karistuse ähvardusel esitama teisest liikmesriigist liikmesriigi territooriumile sisenemisel passi või isikutunnistust, kui piirikontrolli taaskehtestamine on vastuolus Schengeni piirieskirjadega.**

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst ja kokkuvõte](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106